

INFORMACIJA

o Predlogu programa za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera, način dodjele, korišćenja, rokovi i maksimalni intenziteti podsticajnih mjera za razvoj istraživanja i inovacija

Zakonom o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija („Službeni list Crne Gore", broj 51/25), u članu 7 stav 5 propisano je da Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija donosi Program za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera, način dodjele, korišćenja, rokove i maksimalne intenzitete podsticajnih mjera, kojim se uređuju uslovi i postupak dodjele podsticajnih mjera za razvoj istraživanja i inovacija.

Predloženi program predstavlja osnov za sprovođenje navedenog zakona i uspostavlja jedinstven, transparentan i predvidiv okvir za dodjelu podsticajnih mjera namijenjenih razvoju istraživanja i inovacija. Program definiše korisnike podsticajnih mjera, opravdane troškove, maksimalne intenzitete državne pomoći, način sprovođenja, kao i mehanizme praćenja i kontrole namjenskog korišćenja sredstava. Istovremeno, Program je u potpunosti usklađen sa pravilima Evropske unije u oblasti državne pomoći, odnosno sa Regulativom Komisije (EU) broj 651/2014 (GBER), kao i sa nacionalnim propisima kojima se uređuje kontrola državne pomoći.

Programom se stvaraju pretpostavke za povećanje ulaganja privatnog sektora u istraživanje, razvoj i inovacije, razvoj startapova, spin-off društava i drugih inovativnih subjekata, jačanje inovacionog ekosistema i tehnološkog preduzetništva, unapređenje saradnje između privrede i naučnoistraživačkog sektora, kao i ostvarivanje ciljeva definisanih Reformskom agendom Crne Gore 2024–2027 i Strategijom pametne specijalizacije Crne Gore 2026–2031. Poseban značaj Programa ogleda se u uspostavljanju modela kojim se postojeća poreska obaveza donatora usmjerava ka finansiranju inovacionih i naučnoistraživačkih projekata.

Sprovođenje Programa ne zahtijeva obezbjeđivanje dodatnih budžetskih sredstava, imajući u vidu da se zasniva na modelu usmjeravanja postojeće poreske obaveze donatora prema korisnicima podsticajnih mjera, dok će se administrativne aktivnosti Ministarstva realizovati u okviru redovnih budžetskih sredstava.

Na osnovu Programa biće raspisan konkurs za dodjelu podsticajnih mjera u ukupnoj vrijednosti od 2,9 miliona eura, u skladu sa uslovima, postupkom i maksimalnim intenzitetima podsticajnih mjera utvrđenim Programom.

Na Predlog programa pribavljeno je pozitivno mišljenje Agencije za zaštitu konkurencije, kojom je potvrđena usklađenost Programa sa pravilima državne pomoći, kao i mišljenje Ministarstva finansija. Dodatno, Program je usvojen na XVII elektronskoj sjednici Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju.

Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija

2006 2026
DA JE VJEČNA CRNA GORA

PROGRAM

**ZA STICANJE STATUSA KORISNIKA PODSTICAJNIH
MJERA, NAČIN DODJELE, KORIŠĆENJA, ROKOVE, KAO
I MAKSIMALNE INTENZITETE PODSTICAJNIH MJERA
ZA RAZVOJ ISTRAŽIVANJA I INOVACIJA**

3	I UVOD
5	II ISKLJUČENI SEKTORI
6	III CILJ PROGRAMA
6	IV PRAVNI OSNOV
6	V DAVALAC DRŽAVNE POMOĆI (ORGAN SPROVOĐENJA)
7	VI DRŽAVNA POMOĆ ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE
10	VII POVEZANA LICA
11	VIII INSTRUMENT DRŽAVNE POMOĆI
12	IX OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET POMOĆI
15	X KUMULACIJA DRŽAVNE POMOĆI
15	XI PODSTICAJNI EFEKAT POMOĆI KOJA SE DODJELJUJE
15	XII TRAJANJE PROGRAMA
15	XIII BUDŽET PROGRAMA
16	XIV PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Na osnovu člana 7 stav 5 Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija („Službeni list Crne Gore“, broj 51/25), Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija donosi Program za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera, način dodjele, korišćenja, rokove, kao i maksimalne intenzitete podsticajnih mjera.

Program za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera, način dodjele, korišćenja, rokove, kao i maksimalne intenzitete podsticajnih mjera (u daljem tekstu: Program) predstavlja akt na osnovu kojeg Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (u daljem tekstu: Ministarstvo), bez potrebe za dodatnim mjerama sprovođenja, unaprijed neodređenim korisnicima dodjeljuje državnu pomoć za naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost.

Programom se dodjeljuje državna pomoć za naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost privrednim subjektima u svim sektorima, osim onih nabrojanih u tački II.

Dodjela državne pomoći (podsticajnih mjera) po ovom programu ne smije biti uslovljena obavezom da privredni subjekt ima obavezu osnivanja na teritoriji Crne Gore, ali mora imati poslovnu jedinicu ili predstavništvo na teritoriji Crne Gore. Dodjela državne pomoći (podsticajnih mjera) po ovom programu ne smije biti uslovljena obavezom da privredni subjekt koristi robu proizvedenu, ili usluge pružene na teritoriji Crne Gore.

Dodjelom državne pomoći (podsticajnih mjera) po ovom programu ne smije biti ograničena mogućnost korišćenja rezultata naučnoistraživačkih i inovacionih djelatnosti u trećim zemljama ili državama članicama EU.

II ISKLJUČENI SEKTORI

Ovaj program ne primjenjuje se na:

- a. djelatnosti povezane sa izvozom u treće zemlje ili države članice EU, odnosno na djelatnosti direktno povezane sa izvezenim količinama, uspostavljanjem i funkcionisanjem distributivne mreže ili ostalim tekućim troškovima povezanim sa izvoznom djelatnošću;
- b. pomoći uslovljene time da se prednost daje upotrebi domaće robe u odnosu na uvezenu robu;
- c. pomoći koje se dodjeljuju privrednim subjektima koji djeluju u sektoru ribarstva i akvakulture;
- d. pomoći koje se dodjeljuju privrednim subjektima koji djeluju u sektoru primarne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda;
- e. pomoći koje se dodjeljuju privrednim subjektima koji djeluju u sektoru prerade i stavljanja na tržište poljoprivrednih proizvoda, u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako se iznos pomoći utvrđuje na osnovu cijene ili količine tih proizvoda kupljenih od primarnih proizvođača ili stavljenih u promet od strane primarnih poljoprivrednih proizvođača;
 - 2) ako su pomoći uslovljene njihovim djelimičnim ili potpunim prenošenjem na primarne poljoprivredne proizvođače;
- f. pomoći privrednim subjektima koji svoje djelatnosti sprovode za zatvaranje nekonkurentnih rudnika uglja;
- g. pomoći privrednim subjektima koji svoje djelatnosti sprovode u sektoru proizvodnje čelika;
- h. privredne subjekte koji podliježu neizvršenom nalogu za povraćaj sredstava na osnovu rješenja Agencije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: AZZK) kojim se pomoć ocjenjuje kao nezakonita i neusklađena;
- i. privredne subjekte u finansijskim poteškoćama u skladu sa definicijom iz propisa o kontroli državne pomoći;
- j. proizvodnju i prodaju oružja i vojne opreme;
- k. djelatnosti organizovanja igara na sreću;
- l. proizvodnju i prometa bilo kojih proizvoda ili aktivnosti koje se smatraju nezakonitim ili štetnim po okolinu i/ili ljudsko zdravlje;
- m. djelatnosti koje su zabranjene u skladu sa zakonom;
- n. proizvodnju i promet akcizne robe;
- o. finansiranje političkih partija; i
- p. djelatnosti koje ugrožavaju dostojanstvo ljudi.

III CILJ PROGRAMA

Ovim Programom Ministarstvo podstiče obavljanje naučnoistraživačke i inovacione djelatnosti, kao i ulaganje u ove djelatnosti, odnosno ulaganje u djelatnosti koje imaju za cilj podsticanje ekonomskog rasta, tehnološkog razvoja, inovacija i preduzetništva kroz zapošljavanje, posebno mladih, visokokvalifikovanih lica, jačanje postojećih inovativnih privrednih društava i kreiranje startupova i spinofova, naročito u sektorima srednjih i visokih tehnologija, usluga baziranih na znanju, kao i stvaranje povoljnijeg ambijenta za naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost, pod uslovima propisanim ovim programom.

IV PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ovog programa je Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija („Službeni list Crne Gore“, broj 51/25).

Kriterijumi utvrđeni Programom u skladu su sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći, Prilogom 7a- Regulativa Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, tačkama 83-98, članom 4 stav (1) tač. (i)(ii)(iii)(l) kao i Odjeljkom 4, čl. 25 i 28.

V DAVALAC DRŽAVNE POMOĆI (ORGAN SPROVOĐENJA)

Davalac državne pomoći na osnovu Programa je Ministarstvo.

Ministarstvo sprovodi Program, na način što svake godine raspisuje javni konkurs za dodjelu podsticajnih mjera korisnicima definisanim Programom i Zakonima, u skladu sa budžetskim mogućnostima za odnosnu godinu.

Konkurs Ministarstva sadrži sve bitne uslove i dokumentaciju na osnovu kojih se potencijalni korisnici ocjenjuju i na osnovu kojih Ministarstvo dodjeljuje podsticajne mjere/državnu pomoć.

Državna pomoć po ovom programu dodjeljuje se za naučnoistraživačke i inovacione djelatnosti.

Ovim programom podstiče se razvoj inovacione i naučnoistraživačke djelatnosti u Crnoj Gori, kroz unapređenje uslova za realizaciju projekata i programa od značaja za inovacioni i naučnoistraživački ekosistem. Ovaj cilj je u potpunosti u skladu sa Reformskom Agendom¹ u kojoj je predviđeno da se u okviru REFORME 1.2.2. Korak 3, izdatak privatnog sektora za istraživanje i inovacije poveća na najmanje 15% EU prosjeka. Trenutna pozicija Crne Gore po pitanju ovog indikatora u odnosu na EU prosjek je 9,7% (2023), a do juna 2027. godine planira se povećanje na 15%. Iako je ulaganje privatnog sektora u istraživanje i razvoj kategorija koja se velikim dijelom nalazi van kontrole države, cilj ovog programa je i da se motiviše privatni sektor da poveća ulaganja u ovoj oblasti.

Donirana sredstva moraju biti uplaćena na poseban račun potencijalnog korisnika državne pomoći, da bi se obezbijedilo namjensko trošenje i lakša kontrola podsticajnih sredstava.

Donatori mogu donirati sredstva od poreza na dobit, startapovima, spinofovima, upisanim u Registar inovacione djelatnosti i/ili licenciranim naučnoistraživačkim ustanovama.

Korisnici Programa

Korisnici sredstava iz donacije odnosno **korisnici državne pomoći** po ovom programu su subjekti inovacione i naučnoistraživačke djelatnosti, odnosno fizička i pravna lica, domaća ili strana, koja u Crnoj Gori obavljaju inovacionu ili naučnoistraživačku djelatnost i sprovode projekte i programe u ovim oblastima.

Korisnici mogu biti fizička lica koja obavljaju samostalnu djelatnost, registrovana u skladu sa posebnim zakonom (preduzetnici) ili pravna lica, osnovana u skladu sa posebnim zakonom i sa sjedištem u Crnoj Gori. Naime, u skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Sl. list CG”, br. 35/14, 2/15, 38/15, 20/16, 33/20, 38/20, 53/20, 98/20, 130/20, 107/21, 131/21, 15/22, 52/22, 34/23, 57/23, 115/23, 26/24 i 41/25), Prilogom 2f kojim je prenijeto Obavještenje Komisije (EU) o pojmu državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (2016/C 262/01) (u daljem tekstu: „Obavještenje”), status subjekta koji je korisnik državne pomoći na osnovu nacionalnog prava nije odlučujući, odnosno korisnici državne pomoći mogu biti i udruženja ili sportski klubovi, neprofitne organizacije, kao i fizička lica koja proizvode robe ili vrše usluge i na taj način su učesnici na tržištu. Ista logika primjenjuje se i na organizacije koje su dio javne uprave (javna preduzeća i/ili fondovi), a jedini relevantan kriterijum da li taj subjekt jeste potencijalno korisnik državne pomoći jeste taj da li obavlja privrednu djelatnost. Takođe, i subjekti koji obavljaju privrednu i neprivrednu djelatnost smatraće se preduzetnikom i potencijalnim korisnikom državne pomoći, ali samo u dijelu koji se odnosi na obavljanje privredne djelatnosti.

¹ REFORMSKA AGENDA CRNE GORE 2024-2027. za instrument EU za reforme i rast, dostupna na web stranici <https://www.eu.me/dokumenti-pregovori-o-pristupanju/>

Naučnoistraživačke ustanove koje u potpunosti sprovode neekonomske aktivnosti neće biti predmet ovog Programa ukoliko obavljaju jednu od sljedećih aktivnosti:

1. Aktivnosti javnog obrazovanja, odnosno naučnoistraživačke ustanove, ustanove visokog obrazovanja i druga pravna i fizička lica;
2. Aktivnosti koje se odnose na nezavisno istraživanje i razvoj radi sticanja novih znanja i boljeg razumijevanja, uključujući saradnju u oblasti istraživanja i razvoja, pri čemu istraživačka organizacija ili istraživačka infrastruktura efikasno sarađuju, osim aktivnosti istraživanja i razvoja koje se obavljaju u privrednim subjektima;
3. Aktivnosti koje se odnose na široko širenje rezultata istraživanja pod neisključivim i nediskriminatornim uslovima, (putem nastave, baza podataka otvorenog pristupa, javnih publikacija ili računarskim programima sa otvorenim kodom, i sl.);
4. Aktivnosti koje se odnose na djelatnosti prenosa znanja, ako ih sprovodi istraživačka organizacija (uključujući njene ogranke) ili se sprovode zajedno sa drugim takvim subjektima ili u ime drugih takvih subjekata, pri čemu se sva dobit od takvih djelatnosti ponovno ulaže u osnovne djelatnosti istraživačke organizacije.

Naučnoistraživačke ustanove koje sprovode i ekonomske i neekonomske aktivnosti, biće obuhvaćene ovim programom kao korisnici pomoći u dijelu u kome se bave ekonomskim aktivnostima, i biće u obavezi da vode odvojeno knjigovodstvo za troškove i prihode koje imaju od ekonomskih djelatnosti.

Ministarstvo će Konkursom propisati obaveznu dokumentaciju i proceduru procjene djelatnosti korisnika. Program će se sprovoditi na način što donatori svoju redovnu poresku obavezu u iznosu koji imaju prema državi za datu godinu i koji su u obavezi da plate u skladu sa poreskim zakonima, niti na jedan način ne umanjuju niti bivaju od nje oslobođeni, već samo, umjesto na račun Državnog trezora, isti iznos u istom vremenskom okviru, uplate direktno na račun korisnika (startup, spinof, frilenser, licencirana naučnoistraživačka ustanova i sl.).

Projekti se ocjenjuju od strane davaoca pomoći (Ministarstva), a sredstva se mogu odobriti isključivo za utvrđene opravdane troškove, u skladu sa propisanim intenzitetima državne pomoći.

U tom smislu, donatori imaju ulogu isključivo posrednika u finansiranju stvarnih korisnika pomoći po ovom programu, a to su startupovi, frilenseri, preduzetnici, licencirane naučnoistraživačke ustanove i drugi subjekti koji realizuju inovacione i naučnoistraživačke projekte. Ministarstvo, kao davalac državne pomoći, utvrđuje iznos sredstava koji se može odobriti svakom korisniku, propisuje i provjerava potrebnu dokumentaciju i prati realizaciju odobrenih projekata.²

² Ukoliko bi korisnici bili donatori, a pomoć dodjeljivanja u vidu poreskih olakšica, onda ovdje ne bi bilo riječi o ulaganju u inovacione ili naučnoistraživačke projekte, već o operativnoj pomoći privrednim subjektima za njihovo poslovanje, što ne bi ni moglo biti u nadležnosti MPNI. U tom slučaju, sredstva bi se dodjeljivala subjektima koji ne realizuju niti sprovode inovacione ili naučnoistraživačke projekte. Smjernicama o Regionalnim državnim pomoćima koje su u crnogorski pravni sistem uvedene Pravilnikom o listi pravila državne pomoći, Prilog 1, propisano je da opravdani troškovi za šeme operativne pomoći moraju biti unaprijed definisani troškovi koji se mogu u potpunosti pripisati problemima za čije rješavanje je pomoć namijenjena, kao i da šeme operativne pomoći podstiču razvoj manje razvijenih područja samo ukoliko su izazovi sa kojima se suočavaju ova područja unaprijed jasno identifikovani. Prepreke prilikom privlačenja ili održavanja privredne djelatnosti mogu biti toliko ozbiljne ili trajne da sama pomoć za ulaganja nije dovoljna da omogući razvoj tih područja, pa je, izuzetno, dozvoljena operativna pomoć. Ovaj Program ni u kom slučaju nema taj cilj, a naročito ne pokrivanje dodatnih troškova korisnicima (donatorima) koji posluju u nerazvijenim regionima i imaju probleme sa pokrivanjem operativnih troškova poslovanja, već je cilj šeme

Ministarstvo kao davalac državne pomoći ostvaruje pravni odnos sa korisnicima sredstava (startup, spinof, frilenser, licencirana naučnoistraživačka ustanova i sl.), koji uz zahtjev za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera podnose i propisanu dokumentaciju, pa Komisija za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera vrši kontrolu realizacije inovacionih i naučnoistraživačkih aktivnosti, kao i namjensko trošenje sredstava kako je odobrenim projektom/programom propisano, i o njihovim rezultatima sačinjava redovne godišnje izvještaje za nadležne organe.

Donatori nijesu korisnici državne pomoći.

Donatori nemaju projekat kojim konkurišu kod Ministarstva, nemaju ulaganja, nemaju pravni odnos sa Ministarstvom i suštinski su samo posrednici u isplati sredstava stvarnim korisnicima pomoći. Donatori tzv. poresku olakšicu ne koriste u obavljanju svoje privredne djelatnosti, jer zapravo nikakve olakšice (benefita) nema za njih, ni stvarnog ni potencijalnog, s obzirom na to da ne zadržavaju nikakav iznos za sebe, već samo obavezu koju imaju prema državi preusmjeravaju na korisnike – subjekte inovacione i naučnoistraživačke djelatnosti i njihove projekte. Donatori su uglavnom velika građevinska, trgovinska i druga preduzeća u Crnoj Gori koja imaju određeni poreski potencijal i kao takvi prepoznati su i uključeni u proces, imajući u vidu obavezu Crne Gore iz Reformske Agende da poveća izdvajanja privatnog sektora za istraživanje i inovacije na najmanje 15% EU prosjeka.

Element pomoći (iznos subvencije) u cijelosti se prenosi na korisnike – subjekte inovacione i naučnoistraživačke djelatnosti, koji sredstva dobijaju u vidu subvencije. Pomoć se u potpunosti dodjeljuje inovatorima (startupovima, spinofovima, frilenserima i dr.) i licenciranim naučnoistraživačkim ustanovama. Donatori nijesu ni indirektni korisnici pomoći, jer nikakvu korist ne zadržavaju za sebe, niti stvarnu niti potencijalnu, i samo su posrednici između Države i stvarnih korisnika – subjekata inovacione i naučnoistraživačke djelatnosti – u realizaciji Programa.³

isključivo ulaganje u inovacione i naučnoistraživačke projekte, razvoj inovacionih startupova i jačanje kapaciteta licenciranih naučnoistraživačkih ustanova.

3 Naime, kako je definisano u Obavještenju o pojmu državne pomoći, tačka 115, a koje Obavještenje je u naše nacionalno zakonodavstvo prenijeto Pravilnikom o listi pravila državne pomoći kao prilog 2f, mjera može predstavljati i direktnu prednost dodijeljenu preduzetniku primaocu i indirektnu prednost dodijeljenu ostalim preduzetnicima, na primjer, preduzetnicima koji djeluju na sljedećim nivoima djelatnosti (npr. dobavljači za korisnika). Ipak, u fusnoti 202 Obavještenja (prevoda na crnogorskom jeziku, objavljenog na sajtu AZZK; inače fusnota 179 zvanične engleske verzije na sajtu EURlex), a koja se odnosi na upravo napisani stav, EK jasno kaže da „u slučaju da je preduzetnik-posrednik samo sredstvo za prenošenje prednosti na korisnika i ne zadržava bilo kakvu prednost, ne bi ga trebalo normalno smatrati kao primaoca državne pomoći (In case an intermediary undertaking is a mere vehicle for transferring the advantage to the beneficiary and it does not retain any advantage, it should not normally be considered as a recipient of State aid)“.

Privredni subjekti i preduzetnici, koji sa drugim privrednim subjektom su u jednom od sljedećih odnosa, smatraće se povezanim privrednim subjektom:

- a. imaju većinu glasačkih prava akcionara ili članova u drugom privrednom subjektu;
- b. imaju pravo da imenuju ili razriješe većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog odbora drugog privrednog subjekta;
- c. imaju pravo da ostvaruju dominantan uticaj na drugi privredni subjekt na osnovu ugovora, osnivačkog akta ili statuta;
- d. privredni subjekt, koji je akcionar ili član u drugom privrednom subjektu, samo kontroliše većinu glasačkih prava akcionara ili glasačkih prava članova u tom privrednom subjektu, u dogovoru sa drugim akcionarima ili članovima tog privrednog subjekta;
- e. privredni subjekti koji su u bilo kom odnosu iz prethodno navedenih tačaka, preko jednog ili više drugih privrednih subjekata.

Povezanim licem, u odnosu na određeno fizičko lice, smatra se:

- a. njegov srodnik u pravoj liniji, te srodnik u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom srodstva, kao i bračni i vanbračni supružnik tih lica;
- b. njegov bračni ili vanbračni supružnik i njihovi srodnici zaključno sa prvim stepenom srodstva;
- c. njegov usvojilac ili usvojenik, kao i potomci usvojenika;
- d. druga lica koja sa tim licem žive u zajedničkom domaćinstvu.

Značajno učešće u osnovnom kapitalu postoji ako jedno lice, samostalno ili sa drugim licima koja sa njim djeluju zajedno, posjeduje više od 20% prava glasa u društvu.

Većinsko učešće u osnovnom kapitalu postoji ako jedno lice, samostalno ili sa drugim licima koja sa njim djeluju zajedno, posjeduje više od 50% prava glasa u tom društvu.

Ministarstvo posebno vodi računa o ovim odnosima i pazi na eventualno prelivanje podsticajnih mjera, odnosno mjera državne pomoći.

VIII INSTRUMENT DRŽAVNE POMOĆI

Državna pomoć, po ovom programu, dodjeljuje se u obliku subvencija korisnicima koji se bave naučnoistraživačkom i inovacionom djelatnošću, na način što donatori vrše preusmjeravanje svoje poreske obaveze (odnosno preusmjeravanje poreza na dobit pravnih lica ili poreza na dohodak fizičkih lica) direktno korisnicima za sprovođenje naučnoistraživačkih i inovacionih djelatnosti utvrđenih ovim programom.

Državna pomoć za istraživanje i inovacije po ovom programu dodjeljuje se za:

1. Donacije u inovacione djelatnosti

a. Inovacije u malim i srednjim preduzećima (MSP).

Opravedani troškovi su:

- troškovi zaposlenih i angažovanih lica;
- troškovi dobijanja, potvrđivanja i odbrane патената i ostale nematerijalne imovine;
- troškovi upućivanja visokokvalifikovanog osoblja iz organizacije za istraživanje i širenje znanja ili velikog preduzeća na rad na djelatnostima istraživanja, razvoja i inovacija na novootvorenom radnom mjestu u okviru korisnika, pod uslovom da se time ne zamjenjuje drugo osoblje;
- troškovi savjetodavnih usluga i usluga podrške za inovacije.

Maksimalni intenzitet pomoći je do 50% opravdanih troškova, dok se za savjetodavne usluge i usluge podrške za inovacije, intenzitet pomoći može se povećati do 100 % opravdanih troškova, pod uslovom da ukupni iznos pomoći ne prelazi 200 000 EUR po privrednom društvu za bilo koji period od tri godine. U skladu sa članom 28, a u vezi člana 4 Regulative (GBER), iznos od 200.000 EUR za troškove savjetodavnih usluga se ni u kom slučaju ne dovodi u vezu sa De minimis regulativom i ne podrazumijeva dodjelu de minimis pomoći.⁴

b. Procesne i organizacione inovacije.

Opravedani troškovi su:

- troškovi osoblja;
- troškovi instrumenata, opreme, zgrada i zemljišta, u obimu i za period u kojem se koriste za projekt;
- troškovi istraživanja koje se sprovodi na osnovu ugovora, znanja i патената koji su kupljeni ili je za njih pribavljena licenca od trećih strana po uslovima „van dohvata ruke“;
- dodatni režijski troškovi i drugi troškovi poslovanja, uključujući troškove materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda, nastalih neposredno kao rezultat projekta.

Maksimalni intenzitet pomoći je do 50% opravdanih troškova.

⁴ STATEAIDWIKI od 12.03.2020., pitanje Bugarske: „Art. 28(4) - the definition of any three year period - In the particular case of aid for innovation advisory and support services the aid intensity can be increased up to 100% of the eligible costs provided that the total amount of aid for innovation advisory and support services does not exceed EUR 200 000 perundertaking within any three year period. Please confirm that despite the similarity between this Article 28 and the De Minimis aid, the three year period is “any 3 year period” which is not further defined and must therefore be simply 3 x 365 days for each individual project, and not the fiscal years that are used for the De Minimis aid.” EC response: “Yes, we can confirm that the three year period according to Article 28 (4) GBER is to be understood as a three year period without any further specifications, i.e. as any three year period which begins as from when aid for innovation advisory and support services was granted for the first time.”

Stav dodatno potvrđen i odlukom EK **SA.48746**- Highlands and Islands Enterprise GBER scheme, Škotska, odluka dostupna na <https://competition-cases.ec.europa.eu/search?search=SA.48746&caseInstrument=SA&sortField=relevance&sortOrder=DESC>

Šema dostupna na <https://www.hie.co.uk/>

2. Donacije u naučnoistraživačke djelatnosti

Ovaj program odnosi se na ulaganja u sljedeće kategorije naučnoistraživačke djelatnosti:

- a. **Troškovi za fundamentalno istraživanje** – eksperimentalni ili teorijski rad obavljen kako bi se stekla nova znanja o osnovnim načelima pojava i vidljivih činjenica, bez predviđene neposredne tržišne primjene ili upotrebe.

Opravedani troškovi su:

- (a) troškovi osoblja: istraživača, tehničara i ostalog pomoćnog osoblja u obimu u kojem su zaposleni na projektu;
- (b) troškovi instrumenata i opreme, u obimu i za period u kojem se koriste za projekat (ukoliko se ne koriste tokom čitavog vijeka trajanja, opravdanim se smatraju troškovi amortizacije koji odgovaraju trajanju projekta, u skladu sa računovodstvenim standardima);
- (c) troškovi zgrada i zemljišta, u obimu i za period u kojem se koriste za projekat. Za zgrade se opravdanim troškovima smatraju samo troškovi amortizacije, izračunati u skladu sa opšteprihvaćenim računovodstvenim načelima, koji odgovaraju trajanju projekta. Za zemljište, opravdani troškovi su troškovi komercijalnog prenosa i stvarni kapitalni troškovi;
- (d) troškovi istraživanja koje se sprovodi na osnovu ugovora, znanja i патената, koji su kupljeni ili je za njih pribavljena licenca od trećih strana po uslovima „van dohvata ruke“, kao i troškovi konsultantskih i drugih odgovarajućih usluga, koje se koriste isključivo za projekat;
- (e) dodatni režijski troškovi i drugi troškovi poslovanja nastali neposredno kao rezultat projekta.

Iznos pomoći za svaki projekat se utvrđuje na osnovu raspoloživih sredstava Ministarstva, s tim da je maksimalni intenzitet 100% opravdanih troškova, a vrijednost projekta najviše 40 miliona EUR.

- b. **Troškovi za industrijsko istraživanje**, odnosno planirano istraživanje ili kritički pregled u cilju sticanja novih znanja i vještina za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga, odnosno za postizanje značajnog poboljšanja postojećih proizvoda, procesa ili usluga. Može obuhvatiti stvaranje sastavnih djelova složenih sistema i može uključivati izradu prototipova u laboratorijskom okruženju ili u okruženju sa simuliranim interfejsima postojećih sistema, kao i pilot-linija, ako je to neophodno za industrijsko istraživanje, i naročito za validaciju generičke tehnologije.

Opravedani troškovi su:

- (a) troškovi osoblja: istraživača, tehničara i ostalog pomoćnog osoblja u obimu u kojem su zaposleni na projektu;
- (b) troškovi instrumenata i opreme, u obimu i za period u kojem se koriste za projekat (ukoliko se ne koriste tokom čitavog vijeka trajanja, opravdanim se smatraju troškovi amortizacije koji odgovaraju trajanju projekta, u skladu sa računovodstvenim standardima);
- (c) troškovi zgrada i zemljišta, u obimu i za period u kojem se koriste za projekat. Za zgrade se opravdanim troškovima smatraju samo troškovi amortizacije, izračunati u skladu sa opšteprihvaćenim računovodstvenim načelima, koji odgovaraju trajanju

projekta. Za zemljište, opravdani troškovi su troškovi komercijalnog prenosa i stvarni kapitalni troškovi;

(d) troškovi istraživanja koje se sprovodi na osnovu ugovora, znanja i патената, koji su kupljeni ili je za njih pribavljena licenca od trećih strana po uslovima „van dohvata ruke“, kao i troškovi konsultantskih i drugih odgovarajućih usluga koje se koriste isključivo za projekat;

(e) dodatni režijski troškovi i drugi troškovi poslovanja nastali neposredno kao rezultat projekta.

Iznos pomoći za svaki projekat se utvrđuje na osnovu raspoloživih sredstava Ministarstva, s tim da je maksimalni intenzitet 50% opravdanih troškova, a vrijednost projekta najviše 20 miliona EUR.

- c. **Troškovi koji se odnose na eksperimentalni razvoj**, odnosno za sticanje, kombinovanje, oblikovanje i upotrebu postojećih naučnih, tehnoloških, poslovnih i drugih relevantnih znanja i vještina u cilju razvoja novih ili značajno poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga (npr. djelatnosti u cilju konceptualnog definisanja, planiranja i dokumentovanja novih proizvoda, procesa ili usluga).

Opravdani troškovi su:

(a) troškovi osoblja: istraživača, tehničara i ostalog pomoćnog osoblja u obimu u kojem su zaposleni na projektu;

(b) troškovi instrumenata i opreme, u obimu i za period u kojem se koriste za projekat (ukoliko se ne koriste tokom čitavog vijeka trajanja, opravdanim se smatraju troškovi amortizacije koji odgovaraju trajanju projekta, u skladu sa računovodstvenim standardima);

(c) troškovi zgrada i zemljišta, u obimu i za period u kojem se koriste za projekat. Za zgrade se opravdanim troškovima smatraju samo troškovi amortizacije, izračunati u skladu sa opšteprihvaćenim računovodstvenim načelima, koji odgovaraju trajanju projekta. Za zemljište, opravdani troškovi su troškovi komercijalnog prenosa i stvarni kapitalni troškovi;

(d) troškovi istraživanja koje se sprovodi na osnovu ugovora, znanja i патената, koji su kupljeni ili je za njih pribavljena licenca od trećih strana po uslovima „van dohvata ruke“, kao i troškovi konsultantskih i drugih odgovarajućih usluga koje se koriste isključivo za projekat;

(e) dodatni režijski troškovi i drugi troškovi poslovanja nastali neposredno kao rezultat projekta.

Iznos pomoći za svaki projekat se utvrđuje na osnovu raspoloživih sredstava Ministarstva, s tim da je maksimalni intenzitet 25% opravdanih troškova, a vrijednost projekta najviše 15 miliona EUR.

X KUMULACIJA DRŽAVNE POMOĆI

Državna pomoć za iste opravdane troškove iz različitih izvora, odnosno od drugih davalaca koji nijesu Ministarstvo, može se kumulirati do najvećeg mogućeg intenziteta propisanog ovim programom.

Maksimalni intenziteti finansiranja dozvoljeni Programom primjenjuju se bez obzira na izvor javnih sredstava (lokalni, državni, Fond i dr.).

XI PODSTICAJNI EFEKAT POMOĆI KOJA SE DODJELJUJE

Dodjela pomoći mora rezultirati povećanim aktivnostima inovacionih i naučnoistraživačkih djelatnosti na nivou korisnika. Direktni efekat pomoći će se materijalizovati u diverzifikaciji i povećanju značaja, obima rashoda i uticaja aktivnosti inovacija, naučnoistraživačkih dostignuća, kao i u poboljšanju produktivnosti ekonomskog subjekta.

XII TRAJANJE PROGRAMA

Ovaj Program donosi se za period od 3 godine, odnosno do 31. decembra 2028. godine.

XIII BUDŽET PROGRAMA

Ukupan budžet Programa će se utvrđivati na godišnjem nivou, u zavisnosti od mogućnosti budžeta, i biće naznačen u Konkursu koji će Ministarstvo raspisivati jednom godišnje.

Program stupa na snagu danom objavljivanja na internet stranici Ministarstva.

Program će biti objavljen u cjelosti na internet stranici davaoca državne pomoći (Ministarstva). Ministarstvo će objaviti konkurs za dodjelu podsticaja na osnovu ovog programa na svojoj internet stranici.

Nakon sprovedenog konkursa, Ministarstvo će na svojoj internet stranici objaviti sljedeće podatke:

- naziv i veličinu korisnika;
- vrstu korisnika;
- opis projekta, uključujući datume početka i završetka;
- lokaciju projekta;
- popis troškova projekta;
- datum dodjele pomoći;
- naziv i šifru djelatnosti koju korisnik obavlja;
- iznos pomoći u neto sadašnjoj vrijednosti;
- instrument pomoći;
- cilj pomoći.

Ministarstvo će voditi detaljnu evidenciju o pomoći dodijeljenoj u okviru ovog programa u periodu od 10 godina od datuma kada je posljednja rata isplaćena korisniku u okviru ovog programa.

Komisija je u obavezi da redovno prati realizaciju podsticajnih mjera iz ovog programa i ukoliko utvrdi nepravilnosti ili rizik od nenamjenskog korišćenja sredstava, naloži korisnicima preduzimanje neophodnih mjera radi obezbjeđivanja namjenskog trošenja sredstava, pa čak i da obustavi dalju dodjelu pomoći i pokrene postupak za povraćaj dodijeljenih sredstava koja nijesu namjenski iskorišćena.

Ministarstvo će, u skladu sa obavezama iz Zakona o kontroli državne pomoći, jednom godišnje dostavljati AZZK Izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći i analizu efekata pomoći dodijeljene u skladu sa ovim programom.

**Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija**